

let dette Ændringsforslag, som jeg haaber, den højtærede Minister vil kunne modtage, hvis det bliver vedtaget.

Jeg har saa blandt de Ændringsforslag, med Hensyn til hvilke jeg er Medlem af et Mindretal, kun et tilbage, som jeg maa have Lov til at omtale med et Par Ord, da jeg ikke er vis paa, at ærede Medlemmer paa Forhaand vide eller rigtig forstaa, hvad der er Hensigten dermed. Det er Ændringsforslag Nr. 34 til § 22, hvor der staar: „Adgang til Overlærerembeder (Overlærerindeembeder) ved de nævnte Skoler har enhver ved en højere Almenskole ansat Lærer og Lærerinde.“ Jeg antager, at hos mange ærede Medlemmer er den første Tanke, der vaagner hos dem, den: „Skulle vi nu til ved saadanne overordnede Poster at give Privilegium til dem, der ere inde i Statstjenesten? Det synes vi ikke om.“ Men Sagen er, at Overlærerne ved Statens højere Skoler have en anden Betydning end f. Eks. ved de kommunale Skoler. Stillingen har, naar jeg skal sige det rent ud, aldeles ingen Betydning. Ordet Overlærer har ved Statens højere Skoler aldeles ingen Betydning uden den ene, at vedkommende kan faa lidt højere Løn. Der følger ikke med Overlærerstillingen nogen ledende Stilling, ikke noget større Ansvar. Overlærerne ere Lærere ligesom de andre. Kun Adgang til højere Lønningstrin. Hvis det drejede sig om en ledende Stilling ved Skolerne, vilde efter min Mening intet være forkasteligere, end at man var indskrænket til den bestemte Kreds af Lærere, som vare komne ind i denne Etat i Tide, og, om jeg saa maa sige, ancienniterede sig frem til en saadan ledende Stilling. Jeg finder, at ved Udnævnelsen til en ledende Stilling er intet forkasteligere end et saadant Etats- og Tjenestealdersprincip, men det er der ikke Tale om. Nej, det omtales i Forslaget et andet Sted, nemlig i § 22, 2det Stykke: „Adgang til at blive Rektor ved en af Statens højere Almenskoler skal staa aaben for enhver, der ved Tjeneste som Overlærer eller Lærer ved en højere Almenskole, der omfatter baade Mellemskolen og Ungdomsskolen, har lagt fremragende pædagogisk Dygtighed for Dagen og kan gennemføre Undervisningen i sine Fag til Studentereksamen. Dog skulle under ellers lige Vilkaar saadanne Lærere, som have underkastet sig baade den teoretiske og den praktiske Del af Skoleembedseksamen, have Fortrinnsret. Altsaa, her forlanges ikke, at han skal have været Lærer ved Statens Skoler, Virksomhed ved private

Skoler er nok. Her forlanges ikke engang som Betingelse en særlig Eksamen, men i og for sig forlanges kun fremragende pædagogisk Dygtighed. Det er Lovforslagets rummelige Bestemmelse med Hensyn til Rektorstillingen, og det er den virkelig ledende Stilling. Men Overlærerstillingen er nu til Dags ikke andet end et Løntrin. Nu vil man sige: Ja, men naar den ikke er andet, vil det jo være rimeligt helt at ophæve Forskellen paa Adjunker og Overlærere og behandle deres Lønskala under et. Ja, det vilde det sikkert ogsaa. Hvis man ikke vil have en Mand som en Slags Underrektor ved hver Skole, saa vilde det være rimeligere at behandle det hele under eet, og give Adjunkterne en Lønstigning, hvorved de ikke som nu blev staaende ved de 3,000 Kr., men arbejde deres og Overlærernes Løntrin sammen. Vi have ogsaa i Udvalget haft Samraad med Ministeren derom, men man har fra alle Sider været enig om, at det vilde være ganske urigtigt nu ved Behandlingen af denne Lov at tage en saa stor og vanskelig Sag op som Lønningsspørgsmaalet, der jo slet ikke behøver at løses i Sammenhæng med denne Lov. Hyad skulle vi saa gøre ved disse Overlærere? Ministeren har vel ved den Form, han har givet Bestemmelsen tænkt sig, at han maatte have Adgang til at tage fortrinlige Lærere fra de private Skoler og sætte dem over i Overlærerstillinger ved Statens Skoler. Det er heller ikke vor Mening at berøve Ministeren denne Ret i og for sig, men kun at gøre den til en Undtagelsesret. Se, i Reglen vil dog Ministeren kunne tage Lærere fra de private Skoler og sætte dem over i Statens Skoler ved at gøre dem til Adjunker eller Rektorer. Man har hørt den Indvending, at Ministeren jo dog maatte have Ret til, hvis der levede en Pestalozzi i Danmark, saa at faa ham ind i Skolens Tjeneste og benytte hans pædagogiske Geni. Ja, det er rigtigt. Men han skulde ikke ind som Overlærer, han skulde ind som Rektor eller helst som Tilsynsmand ved hele Skolevæsenet. At sætte ham ind som Overlærer, vilde ikke give ham nogen Opgave, det vilde kun give ham højere Løn. Det kunde jeg selvfølgelig unde Privatskolens Lærere, som komme over i Statskolen, saafremt det ikke medførte, at man derved forringede Oprykningsudsigterne for Statsskolens Lærere. Det er jo saaledes, at naar en udenforstaaende faar en Overlærerplads, have Statsskolens Lærere ikke de samme Udsigter som før til at